

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA w ŁODZI**
ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź
tel. (42) 636 36 89, fax (42) 636 07 12
e'mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO- 61- 51(9)/12/RB

Łódź, dnia 29 marca 2013 r.

DECYZJA Nr RŁO 12/2013

- I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez Annę Kiera, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „AVENA” w Krakowie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po uprawdopodobnieniu stosowania przez Annę Kiera, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „AVENA” w Krakowie **praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 powołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na stosowaniu w umowach zawieranych z konsumentami na podstawie wzorca umowy o nazwie „*UMOWA KUPNA – SPRZEDAŻY NR ...*” postanowienia o treści: „*W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.*”, które narusza art. 17 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447 z późn. zm.), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **i przyjęciu zobowiązania** Anny Kiera prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „AVENA” w Krakowie **do podjęcia działań zmierzających do** zapobieżenia tym naruszeniom poprzez złożenie konsumentom, w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, propozycji zawarcia aneksów zmieniających zawarte umowy poprzez nadanie zakwestionowanemu postanowieniu następującego brzmienia: „*W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, w szczególności przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną*

przez produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1225).”, **nakłada się** na Annę Kiera, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „AVENA” w Krakowie, **obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania poprzez** doręczenie konsumentom, propozycji zawarcia aneksów zmieniających zawarte umowy poprzez nadanie zakwestionowanemu postanowieniu „*W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.*” następującego brzmienia: „W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, w szczególności przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1225).” **w terminie 2 miesięcy (dwóch miesięcy) od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.**

- II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

nakłada się na Annę Kiera, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „AVENA” w Krakowie, **obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania w terminie 3 miesięcy (trzech miesięcy) od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji**, zawierającej dowody nadania do konsumentów propozycji zawarcia aneksów zmieniających zawarte umowy poprzez nadanie zakwestionowanemu postanowieniu „*W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.*” następującego brzmienia: „W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, w szczególności przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1225).”.

Uzasadnienie

W toku postępowania wyjaśniającego w sprawie badania krajowego rynku sprzedaży bezpośredniej poza lokalem przedsiębiorstwa towarów oferowanych przez przedsiębiorców polskich (sygn. akt RŁO-401-1/12/RB-AK) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej: „Prezesem Urzędu” – ustalił, iż Anna Kiera prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą „AVENA” w Krakowie – zwana dalej: „Anną Kiera” – prowadzi sprzedaż bezpośrednią poza lokalem przedsiębiorstwa pościeli wełnianej, urządzeń do masażu oraz różnego rodzaju towarów związanych z pielęgnacją materiałów wełnianych. Umowy sprzedaży są zawierane w oparciu o wzorzec umów pod nazwą „*UMOWA KUPNA – SPRZEDAŻY NR ...*”. Analiza przekazanego wzorca umów wykazała, iż zawiera on postanowienie, które może

naruszać art. 17 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.) – zwanej dalej: „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej”. W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, iż istnieją podstawy do postawienia Annie Kiera zarzutu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”.

W dniu 17 grudnia 2012 r. Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Annę Kiera praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zamieszczeniu w umowach zawieranych z konsumentami na podstawie wzorca umowy o nazwie „*UMOWA KUPNA – SPRZEDAŻY NR ...*” postanowienia o treści: „*W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.*”, które narusza art. 17 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, (dowód: karty Nr 1-2), o czym zawiadomił Annę Kiera (dowód: karta Nr 3).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Anna Kiera w piśmie z dnia 28 grudnia 2012 r. (dowód: karty Nr 34 –36) wyjaśniła, iż stosowanie przedmiotowego postanowienia w umowach nie miało na celu naruszenia dobrych obyczajów. Praktyka wynikała wyłącznie z niewiedzy i nieświadomości naruszenia interesów konsumentów. W związku z powyższym w dniu 10 lipca 2012 r. Anna Kiera zleciła przygotowanie zmienionego wzorca umów pod nazwą „*UMOWA KUPNA – SPRZEDAŻY NR ...*” w taki sposób by nie zawierał zakwestionowanego postanowienia. Zmieniony wzorzec umów został wprowadzony do obrotu gospodarczego z udziałem konsumentów w dniu 30 lipca 2012 r.

Pismem z dnia 21 stycznia 2013 r. Anna Kiera wystąpiła z wnioskiem o wydanie decyzji na podstawie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, składając zobowiązanie do wyeliminowania trwających skutków naruszenia poprzez doręczenie konsumentom propozycji zawarcia aneksów zmieniających zawarte umowy poprzez nadanie zakwestionowanemu postanowieniu następującego brzmienia: „*W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, w szczególności przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1225).*” w terminie 2 miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji (dowód: karta Nr 58-59).

Pismem z dnia 1 marca 2013 r. Prezes Urzędu zawiadomił Annę Kiera o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w przedmiotowym postępowaniu oraz o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy (dowód: karta Nr 60).

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Anna Kiera jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotem działalności Anny Kiera jest m.in. sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów (dowód: karta Nr 32).

Anna Kiera prowadzi sprzedaż bezpośrednią poza lokalem przedsiębiorstwa pościeli wełnianej, urządzeń do masażu oraz różnego rodzaju towarów związanych z pielęgnacją materiałów wełnianych. Umowy sprzedaży są zawierane w oparciu o wzorzec umów pod nazwą „UMOWA KUPNA – SPRZEDAŻY NR ...” (dowód: karta Nr 32). W stosowanym wzorcu umów pod nazwą „UMOWA KUPNA – SPRZEDAŻY NR ...” w pkt 5 Anna Kiera zamieściła postanowienie o treści: „W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.” (dowód: karty Nr 11 i 12).

Od dnia 30 lipca 2012 r. Anna Kiera zmodyfikowała treść wzorca umów pod nazwą „UMOWA KUPNA – SPRZEDAŻY NR ...” usuwając z niego kwestionowane postanowienie (dowód: karty Nr 34-35 oraz 41).

Anna Kiera złożyła zobowiązanie do wyeliminowania trwających skutków naruszenia poprzez doręczenie konsumentom propozycji zawarcia aneksów zmieniających zawarte umowy poprzez nadanie zakwestionowanemu postanowieniu następującego brzmienia: „W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, w szczególności przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1225).” w terminie 2 miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji (dowód: karta Nr 58-59).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w ustawie jest zatem, aby działania przedsiębiorców – którym zarzucono naruszenie jej przepisów – stanowiły potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś interesu jednostki lub grupy. Ustawa, w odniesieniu do przedsiębiorców chroni wobec tego konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy, jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym.

Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Anny Kiera. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy, naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych

w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1 tej ustawy, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 tej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. W decyzji tej, jak wynika z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

Przytoczony powyżej przepis, jako przesłanki warunkujące możliwość wydania decyzji wskazuje: uprawdopodobnienie, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz zobowiązanie się przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom. W niniejszym postępowaniu wymaga zatem rozważenia, czy zaistniały wskazane warunki w odniesieniu do działania i zobowiązania Anny Kiera, a ponadto, czy w przypadku ich wystąpienia uzasadnione jest przyjęcie zobowiązania strony postępowania i wydanie przez Prezesa Urzędu decyzji w oparciu o ww. przepis.

Ad I. sentencji niniejszej decyzji

W przedmiotowym postępowaniu Prezes Urzędu postawił zarzut stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na stosowaniu postanowienia, które mogło naruszać art. 17 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Takie działanie może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 tej ustawy, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) – zwanej dalej: „k.p.c.”,
- naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji,
- nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Dla uprawdopodobnienia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest każdorazowo uprawdopodobnienie kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek:

- 1) kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy,
- 2) działanie to jest bezprawne,
- 3) działanie przedsiębiorcy godzi w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Stosownie do art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...). Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną –

wykonywająca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Anna Kiera jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotem działalności jest m.in. sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że pierwsza przesłanka** niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Annę Kiera praktyki wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **została spełniona**.

Ad 2)

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Porządek prawny obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów (wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. akt XVII AmA 45/07). Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Porządek prawny, którego naruszenie może skutkować naruszeniem artykułu 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów. Same przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Tym samym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw. Na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem (por. wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 czerwca 2006 r. - sygn. akt XVII AmA 32/05). W art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawodawca wskazał natomiast przykładowe rodzaje praktyk, które naruszają zbiorowe interesy konsumentów. Katalog ten nie jest wyczerpujący. Zatem oprócz praktyk wskazanych bezpośrednio przez ustawodawcę w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów można uznać zachowania naruszające przepisy innych ustaw, które nakładają na przedsiębiorcę określone obowiązki względem konsumenta.

Praktyka opisana w punkcie I sentencji niniejszej decyzji dotyczy bezprawnego działania poprzez zamieszczenie we wzorcach umów postanowień sprzecznych z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej.

Anna Kiera we wzorcu umowy pn. „UMOWA KUPNA – SPRZEDAŻY NR ...” wprowadziła postanowienie o treści „*W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.*”. Zgodnie z art. 17 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą na zasadach uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów konsumentów. Odesłanie konsumenta w sprawach nieuregulowanych do przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, ze zmianami) – zwanej dalej: „k.c.” – jest informacją nierzetelną, niepełną, naruszającą dobre obyczaje, gdyż wprowadza konsumenta w błąd odnośnie przysługujących mu uprawnień, co może doprowadzić do sytuacji, iż konsument

nie będzie dochodził swoich praw uregulowanych w innych ustawach niż k.c. i tym samym naruszającym art. 17 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z przyjętym w doktrynie prawa ochrony konkurencji konsumentów stanowiskiem, istotą pojęcia dobrego obyczaju jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien on wyrażać się właściwym informowaniem o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać działania zmierzające od niedoinformowania, dezorientacji, wywołaniu błędnego przekonania u konsumenta, a także wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności (por. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 lutego 2006 r. sygn. akt XVII Ama 118/04). Prawo do pełnej informacji jest jednym z fundamentalnych praw każdego konsumenta. Zakwestionowane postanowienie jest, co prawda, w znacznej mierze prawdziwe, gdyż przepisy k.c. znajdują zastosowanie w przypadku umowy sprzedaży, jednakże zamieszczenie tego rodzaju stwierdzenia we wzorcu umów zawieranych z konsumentami, bez dodatkowych informacji odnoszących się do uprawnień przysługujących konsumentowi na podstawie przepisów szczególnych, może wprowadzać konsumentów w błąd. W tym miejscu wskazać należy przede wszystkim uprawnienia wynikające z unormowań zawartych w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176, ze zm.) – zwanej dalej „ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej”. Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej wyłącza zastosowanie przepisów art. 556-581 k.c. do stosunków prawnych odpowiadających określeniu sprzedaży konsumenckiej zawartemu w art. 1 ust. 1. Wyłączeniem są objęte działy II i III tytułu XI k.c., tj. regulujące problematykę rękojmi za wady (art. 556-582 k.c.) oraz gwarancji jakości (art. 577-582 k.c.). Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej w zakresie jej zastosowania wyłącza odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, wprowadzając w to miejsce postanowienia art. 4 i następujących, regulujące odpowiedzialność sprzedawcy za niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową. Uznać zatem należało, iż odesłanie konsumenta w sprawach nieuregulowanych do przepisów k.c. jest informacją nierzetelną, niepełną, naruszającą dobre obyczaje, gdyż wprowadza konsumenta w błąd odnośnie przysługujących mu uprawnień, co może doprowadzić do sytuacji, w której konsument nie będzie dochodził swoich praw uregulowanych w innych ustawach niż k.c.

Mając na uwadze powyższe **Prezes Urzędu stwierdził, że druga przesłanka** niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Annę Kiera praktyki wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **została spełniona.**

Ad 3)

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 24 ust. 3 tej ustawy stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Ze zbiorowym interesem konsumentów mamy do czynienia wówczas, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

Prezes Urzędu podkreśla, że o tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa

konsumenta może być przejawem stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, iż „(...) *nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów można wszcząć tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczbie potencjalnych konsumentów.*” (wyrok SN z dnia 12 września 2003 r., sygn. akt I CKN 504/01).

W przedmiotowej sprawie Prezes Urzędu ma do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z dostępnymi wzorcami umowy i zawarli, bądź mogli zawrzeć z Anną Kiera umowę zawierającą postanowienie umowne, które może naruszać art. 17 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W tej sytuacji bezprawne zachowanie Anny Kiera nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna.

Stosowanie opisanej wyżej praktyki może godzić zatem w zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że trzecia przesłanka niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Annę Kiera praktyki wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.**

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Ponadto, stosownie do art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przyjmując zobowiązanie Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

Jak Prezes Urzędu wykazał w niniejszej decyzji, okoliczności sprawy uprawdopodobniły, że Anna Kiera stosuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Anna Kiera poprzez wprowadzenie zmiany do wzorca umów pod nazwą „*UMOWA KUPNA – SPRZEDAŻY NR ...*” podjęła działania zmierzające do zapobieżenia tym naruszeniom. Ze względu na fakt, iż w obrocie prawnym znajdują się jeszcze umowy zawierające kwestionowane postanowienie, Anna Kiera jednocześnie zobowiązała się do doręczenia konsumentom propozycji zawarcia aneksów zmieniających zawarte umowy poprzez nadanie zakwestionowanemu postanowieniu następującego brzmienia: „W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, w szczególności przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 2 marca

2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1225).”.

W ocenie Prezesa Urzędu, złożone przez Annę Kiera zobowiązanie jest zupełne, gdyż w równorzędny sposób zabezpiecza interesy prawne konsumentów, którzy zawarli umowy z Anną Kiera, jak i tych, którzy mogą zawrzeć tego typu umowy w przyszłości.

Prezes Urzędu uznał, iż wskazane przez Annę Kiera terminy na wykonanie obowiązków wynikających ze złożonego zobowiązania są wystarczające na ich zrealizowanie, a także pozwolą na szybkie wyeliminowanie skutków praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec spełnienia przesłanek wydania decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.**

Ad II sentencji niniejszej decyzji

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji nakładającej na przedsiębiorcę obowiązek wykonania zobowiązania, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę również obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań. Wobec tego Prezes Urzędu nałożył na Annę Kiera obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania w terminie 3 miesięcy (trzech miesięcy) od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, zawierającej dowody nadania do konsumentów propozycji zawarcia aneksów zmieniających zawarte umowy poprzez nadanie zakwestionowanemu postanowieniu następującego brzmienia: „W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, w szczególności przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1225).”.

Prezes Urzędu uznał, że tak określony termin jest wystarczający dla Anny Kiera do przygotowania i przekazania Prezesowi Urzędu dowodów wykonania złożonego zobowiązania.

W związku z tym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 i 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury*

Barbara Romańczak-Graca

Otrzymuje:

Anna Kiera AVENA